

AI-use cases voor de Zorgsector

Voor zorginstellingen zijn er veel concrete AI-toepassingen die waardevol kunnen zijn. Hieronder een samenvatting van **typische AI use cases**.

1. Slimme zorgplanning & roosters

- **Wat:** AI kan helpen om roosters te optimaliseren, rekening houdend met beschikbaarheid van personeel, kwalificaties, reistijden en de zorgzwaarte van cliënten.
- **Waarom nuttig:** Minder werkdruk, betere werk/privé balans, en efficiëntere inzet van medewerkers.

2. Voorspellende zorgbehoefte

- **Wat:** Met data over gezondheid, medicatie, beweging en eerdere zorgvragen kan AI voorspellen wanneer cliënten extra ondersteuning nodig gaan hebben.
- **Waarom nuttig:** Vroegtijdig ingrijpen voorkomt crisissituaties en ziekenhuisopnames.

3. Valdetectie & monitoring

- **Wat:** AI-gestuurde sensoren of camera's (privacyvriendelijk, bv. via beweging/patronen) kunnen afwijkingen in gedrag of beweging detecteren, zoals risico op vallen.
- **Waarom nuttig:** Veiligheid vergroten, sneller reageren bij incidenten.

4. Digitale zorgassistenten voor cliënten

- **Wat:** Spraakgestuurde AI (zoals slimme speakers met zorgspecifieke toepassingen) die cliënten helpt herinneren aan medicatie, afspraken of dagstructuur.
- **Waarom nuttig:** Meer zelfstandigheid en ontlasting van zorgpersoneel.

5. Ondersteuning bij dementiezorg

- **Wat:** AI kan gepersonaliseerde muziek, gesprekken of herinneringen aanbieden die aansluiten bij de levensgeschiedenis van een cliënt.
- **Waarom nuttig:** Vermindert onrust en verhoogt welzijn bij psychogeriatrische cliënten.

6. Slimme administratie en documentatie

- **Wat:** AI kan rapportages, overdrachten en zorgdossiers automatisch samenvatten of invullen op basis van spraaknotities.

- **Waarom nuttig:** Minder tijd kwijt aan administratie → meer tijd voor de cliënt.

7. AI in revalidatie en therapie

- **Wat:** Bewegingsanalyse via camera's of wearables die vooruitgang in revalidatie meten en feedback geven.
- **Waarom nuttig:** Objectieve voortgangsmetingen, motivatie van cliënten verhogen.

8. Welzijnsmonitoring via sentimentanalyse

- **Wat:** AI kan patronen in gesprekken of gedrag signaleren die wijzen op eenzaamheid, somberheid of cognitieve achteruitgang.
- **Waarom nuttig:** Vroegtijdige signalering → sneller psychologische of sociale ondersteuning inzetten.

9. Mantelzorg-ondersteuning

- **Wat:** AI-gestuurde apps die mantelzorgers tips, coaching en signaleringen geven over de toestand van hun naaste.
- **Waarom nuttig:** Vergroot de draagkracht van mantelzorgers, voorkomt overbelasting.

10. Operationele optimalisatie

- **Wat:** AI kan energieverbruik, maaltijdplanning en logistiek (bv. linnengoed, hulpmiddelen) slimmer aansturen.
- **Waarom nuttig:** Kostenbesparing → meer budget voor directe zorg.

In een zorgorganisatie moet AI altijd **mensgericht en ethisch verantwoord** worden ingezet, met respect voor **privacy (AVG)** en met een duidelijke rol als **ondersteuning van zorgprofessionals, niet als vervanging**.

Voorbeelden die al (deels) in de praktijk worden gebruikt.

Use case	Voorbeeld(en) in Nederland of België / pilot of product	Status / wat al gebeurt
Valdetectie / nachtval alerting	<p>† <i>Kepler Night Nurse</i> — een systeem dat via camera's + AI valdetectie doet. Aicare Nederland</p> <p>† <i>Alderli</i> — real-time AI-valdetectie voor ouderen, optische sensoren, privacy by design. innovatorsarena.nl</p> <p>† <i>Slimme lamp van Nobi</i> in zorgrésidence Velp — met valdetectie + leefstijlmonitoring via slimme lampen. ICT&health</p> <p>† <i>Woonzorgcentra in België</i> gebruiken AI-systemen in >1.000 kamers om te monitoren op vallen. VRT</p>	<p>Deze systemen zijn operationeel in bepaalde woonzorgcentra of worden in pilots gebruikt; nog niet overal breed uitgerold.</p>
Dementiezorg / hulpmiddelen voor mensen met dementie	<p>† <i>QoLEAD</i> (Quality of Life by use of Enabling AI in Dementia) — onderzoeksproject in Nederland om AI-tools te ontwikkelen die de kwaliteit van leven verbeteren voor mensen met dementie, onder andere door inspraak van cliënten en zorgverleners. qolead.nl+1</p> <p>† <i>Intelligent Home Care for Dementia</i> — project aan Utrecht University, spraakgestuurd systeem om mensen met beginnende dementie thuis te ondersteunen met dagelijkse routines, medicatie, etc. CLICKNL+1</p>	<p>Deze zijn vooralsnog onderzoeksprojecten of pilotstudies. Niet altijd structureel onderdeel van reguliere zorg, maar groeien wel.</p>
Voorspellende modellen /	<p>† <i>AI@HomeCare</i> — project om voorspellende modellen te ontwikkelen voor thuiszorg, onder</p>	<p>Deze zijn in onderzoeks- of pilotfase; sommige al</p>

Use case	Voorbeeld(en) in Nederland of België / pilot of product	Status / wat al gebeurt
voorspellende zorg	meer om complicaties vroeg te detecteren. ai.ewuu.nl+1 † <i>Slim model in Catharina Ziekenhuis</i> voor valpreventie, analyse van vrije tekst in dossiers om te voorspellen wie risico loopt. TW.nl	bruikbaar in de praktijk, zij het in beperkte setting.

Beperkingen / wat nog niet wijdverbreid is

- Veel toepassingen zitten nog in de pilot- of onderzoeksfase, vaak met beperkte schaal. > Met behulp van een integrale en gefaseerde aanpak is schaling wel degelijk mogelijk.
- Privacy, acceptatie door personeel/cliënten, kosten, en technische integratie (infrastructuur, betrouwbaarheid) zijn vaak bottlenecks. > Thema 's die constructief kunnen worden ingevuld en geen barrière hoeven te vormen.
- Regelgeving & ethiek spelen een belangrijke rol, zeker bij cameragebruik, spraak, en dataverzameling. > Meerdere best practices worden al toegepast om regelgeving & ethiek constructief in te vullen.